

(Ministru kabineta
2021.gada _____._____)
rīkojums Nr. _____)

**Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2021.–2027. gadam
īstenošanas plāns 2021.–2023. gadam**

Rīga 2021

Lietotie saīsinājumi

I. Kopsavilkums	4
II. Esošās situācijas raksturojums	5
III. Pasākumi mērķa sasniegšanai	8
1.rīcības virziens: ATTĪSTĪBA un DROŠUMSPĒJA	8
2.rīcības virziens: RESURSI UN ILGTSPĒJA	16
3.rīcības virziens: SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN ATBILDĪBA	25
IV. Ietekmes novērtējums uz valsts un pašvaldību budžetu	35

Lietotie saīsinājumi

AiM	Aizsardzības ministrija
ĀM	Ārlietu ministrija
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
DU	Daugavpils Universitāte
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
IeM	Iekšlietu ministrija
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KM	Kultūras ministrija
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
LĢIA	Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra
LiepU	Liepājas Universitāte
LM	Labklājības ministrija
LNS	Latvijas Nedzirdīgo savienība
LNTP	Latvijas Nacionālais Terminoloģijas Portāls
LU	Latvijas Universitāte
LU HZF	Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte
LU LaVI	Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts
LU LI	Latvijas Universitātes Lībiešu institūts
LU MII	Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts
LVA	Latviešu valodas aģentūra
LZA TK	Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija
LZP	Latvijas Zinātnes padome
NAP	Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027.gadam
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskās organizācijas
RTA	Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SIF	Sabiedrības integrācijas fonds
SM	Satiksmes ministrija
TM	Tieslietu ministrija
VA	Ventspils Augstskola
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VDI	Valsts darba inspekcija
VeA	Ventspils Augstskola
VISC	Valsts Izglītības satura centrs
VPP	Valsts pētījumu programma
VVA	Vieglās valodas aģentūra
VVC	Valsts valodas centrs

I. Kopsavilkums

Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2021.–2027. gadam īstenošanas plāns 2021.–2023. gadam (turpmāk – Plāns) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments Valsts valodas politikas pamatnostādņēs 2021.–2027. gadam¹ (turpmāk – Pamatnostādnes), kā arī Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027.gadam² noteikto mērķu un uzdevumu izpildei turpmākajos trīs gados.

Plāna mērķis ir nodrošināt latviešu valodas kā vienīgās konstitucionāli noteiktās valsts valodas ilgtspēju, tās lietojumu visās sabiedrības darbības jomās, sekmējot valodas izpēti un valodas resursu attīstību un digitalizāciju, stiprinot sabiedrības līdzdalību un individuālo atbildību valsts valodas politikas īstenošanā

Atbilstoši Valsts valodas likumā norādītajam minētais virsmērķis realizējams, nodrošinot arī vēsturiskā latviešu valodas paveida – latgaliešu rakstu valodas – attīstību un lībiešu valodas kā vienīgās pirmiedzīvotāju valodas Latvijā saglabāšanu.

Lai īstenotu valodas politikas attīstības virsmērķi, uzdevumus un pasākumus trijos savstarpēji saistītos valsts valodas politikas rīcības virzienos, ir izvirzīti trīs apakšmērķi: (1) valsts valodas drošumspēja un ilgtspējīga attīstība; (2) latviešu valodas vides paplašināšana un valodas resursu ilgtspēja; (3) sabiedrības līdzdalība un atbildība valsts valodas noturībā.

Valsts valodas politikas attīstības virzieni noteikti, balstoties uz:

- 1) Latvijas Republikas Satversmi un Valsts valodas likumu;
- 2) valsts attīstības redzējumu un prioritātēm, kas norādītas Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam un Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam;
- 3) pierādījumos balstītu esošās situācijas analīzi par valodas politikā būtiskākajiem risināmajiem problēmjaudājumiem;
- 4) 2021. gada 26. aprīļa Valsts prezidenta paziņojumā Nr. 8 “Par latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas nostiprināšanu” minēto informāciju.

Valsts valodas politikas rīcības virzieni Plānā tiks īstenoti 14 uzdevumos un 35 pasākumos, kam noteikti šādi sasniedzamie rezultāti: (1) pieaugusi zinātniskā izcilība un ilgtspēja latviešu valodas un lībiešu valodas pētniecībā; (2) latviešu valodas apguves un pilnveides iespēju daudzveidība; (3) latviešu valodas lietojuma vides paplašināšanās.

Plānā iekļautie pasākumi ir formulēti, ievērojot valsts līmeņa attīstības plānošanas dokumentus, kas nosaka valsts valodas politikas virzību.

Plānā izvirzītie mērķi atspoguļo integrētu skatījumu uz galvenajām valodas politikas attīstības prioritātēm 2021.–2023. gadā. Virkne ar valsts valodas politiku saistītie un papildinošie pasākumi iekļauti citu nozaru un ministriju veidotajās pamatnostādņēs un plānos (skat. Plāna otro nodaļu “Esošās situācijas raksturojums”).

Plānu ir izstrādājusi Izglītības un zinātnes ministrija. Izstrādē piedalījušās atbildīgās ministrijas (Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Tieslietu ministrija), ministriju padotības iestādes (Latviešu valodas aģentūra, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, Valsts izglītības satura centrs, Valsts valodas centrs), universitātes un augstskolas (Daugavpils Universitāte, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija,

¹ Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam (projekts, TA-405)

² Apstiprināts ar 2020.gada 2.jūlija Saeimas lēmumu. Pieejams:

https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81.pdf

Rīgas Tehniskā universitāte un Ventspils Augstskola), kā arī universitāšu pakļautībā esošie zinātniskie centri (Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts, Latvijas Universitātes Lībiešu institūts, Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts). Lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību, Plāna sagatavošanā iesaistītas nevalstiskās organizācijas un sabiedrības līdzdalība tika nodrošināta, izsludinot Plāna projekta publisko apspriešanu.

II. Esošās situācijas raksturojums

Balstoties uz Pamatnostādņu izstrādes laikā veikto datu analīzi un iepriekšējā perioda pamatnostādņu īstenošanas izvērtējumu³, identificēti Latvijas valodas politikas pārvaldībai būtiskākie risināmie jautājumi, kuri ņemti par pamatu rīcības virzienu un uzdevumu definēšanai un Plāna pasākumu formulēšanai.

Latvijas valodas situāciju pašlaik ietekmē dažāda līmeņa faktori: valodu konkurence pasaulē, vēsturiskā valodas situācijas specifika un pārmaiņas globālo sociālo procesu ietekmē, latviešu valodas prasmes un lietojuma nostiprināšanās, vienlaiku vērojamas atšķirības dažādu mērķgrupu valodas prasmē un lietojumā, arī valodas situācijas reģionālās atšķirības u. c. iezīmes. Šie faktori un valodas situācijas rādītāji nosaka aktualitātes valodas pārvaldībā sociolingvistisko funkciju un jomu skatījumā, liek attīstīt sabiedrības iesaistes un informēšanas, valodas politikas popularizēšanas virzienu.

Latvijas valodas situācijas izpēte liecina, ka latviešu valoda sabiedrības dzīvē pēdējos gados valodu hierarhijā ieņem galveno vietu, – tas panākts, īstenojot valodas politikas rīcības juridisko un arī pedagoģisko/izglītības virzienu. Tāpat latviešu valoda ir visvairāk lietotā valoda. Noteiktu valodu dominānce pasaulē iezīmē dažas pārmaiņas citu sabiedrībā lietoto valodu pozīcijās, resp., īpaši jaunākajā paaudzē notiek krievu un angļu valodas pozīciju maiņa, resp., krievu valodas loma samazinās un strauji pieaug angļu valodas lietojums. Šo valodu klātbūtnei sabiedrībā ir atšķirīgi iemesli, un valodu pozīciju maiņu nosaka gan demogrāfiskās pārmaiņas, gan angļu valodas kā saziņas valodas popularitāte pasaulē, angļu valodas sociālais prestižs. Līdzīga situācija vērojama daudzās pasaules valstīs gan lingvistiskā, gan sociolingvistiskā skatījumā.

Latviešu valodas prasme sabiedrībā un tās lietojums (sk. attēlu) ir būtiska valodas situācijas komponente, tikpat nozīmīga valodas situācijas attīstībai ir arī lingvistiskā attieksme un sabiedrības iesaiste valodas politikas īstenošanā (valodas popularizēšana), kas iezīmē tendences, darbības virzienus un pasākumus latviešu valodas noturības stiprināšanai.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Valodas apguves nodrošinājums bērniem un pieaugušajiem (t. sk. jauniešiem). 2. Izglītība un darba vide – valodas apguves un prasmju pilnveides nozīmīgākās jomas. 3. Valodas apguves sociālo mērķgrupu (nepilsoņu, jauniebraukušo imigrantu, reemigrantu, diasporas) noteikšana un valodas apguves iespēju nodrošināšana. 4. Valodas apguves un prasmju pilnveides veicināšana reģionos (lielajās pilsētās ar 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilnvērtīgas latviešu valodas lietojuma vides nostiprināšana (valodas dzirdamība un redzamība visās sabiedrības dzīves jomās). 2. Pozitīvas lingvistiskās uzvedības paradumu iedzīvināšana latviešu valodas kā dzimtās valodas runātāju apziņā. 3. Latviešu valodas kā kopīgas saziņas valodas lietojums Latvijas daudzveidīgajā sabiedrībā.
---	---

³ Informatīvais ziņojums “Par Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2015.-2020. gadam gala ietekmes novērtējumu”

<p>neviendabīgu valodas vidi, Latgalē) ar zemiem valodas prasmes rādītājiem.</p> <p>5. Valodas apguves didaktikas attīstība (t. sk. pedagogu profesionālā pilnveide, mācību un metodisko materiālu izstrāde atbilstoši mērķgrupu vajadzībām utt.).</p> <p>6. Valodas prasmes kvalitātes pilnveide: latviešu valodas kā dzimtās, kā otrās valodas, kā svešvalodas un kā etniskā mantojuma valodas apguve (teorija un prakse).</p>	<p>4. Juridiski nostiprināto valodas lietojuma prasību turpmāka ievērošana un nostiprināšana (likumdošanas un normatīvo aktu prasības ir bijis viens no virzītājspēkiem latviešu valodas lietojuma kvantitatīvo rādītāju pieaugumam).</p> <p>5. Valodas lietojuma paplašināšana neoficiālajā saziņā (valodas prasmes pieauguma un pozitīvas lingvistiskās attieksmes saistība).</p>
Latviešu valodas prasme↑	Latviešu valodas lietojums↑

Valodas situācija Latvijā

Lingvistiskā attieksme↓	Sabiedrības iesaiste valodas politikas īstenošanā (valodas popularizēšana)↓
<p>1. Pozitīvas lingvistiskās attieksmes un valodas lietojuma saiknes ar valodas prasmes kvalitātes pieaugumu ievērošana.</p> <p>2. Atvērtā un labvēlīga attieksme pret latviešu valodas kā otrās vai kā svešvalodas runātājiem – pamats vēlmei lietot valodu.</p> <p>3. Latviešu valodas vērtības apzināšanās sabiedrībā: līdzsvars starp valodu kā nacionālu un konstitucionālu vērtību, tās integratīvo vērtību un utilitāro nozīmi jeb instrumentālo vērtību.</p> <p>4. Atšķirības dažādu paaudžu lingvistiskajā pieredzē un uzvedībā: jaunākajā paaudzē līdz ar labāku valodas prasmi un nepieciešamību lietot latviešu valodu izglītībā, darbā un ikdienas saziņā veidojas pozitīva lingvistiskā attieksme pret valodu, tās simbolisko un praktisko nozīmi.</p> <p>5. Stereotipisko pieņēmumu un pārlicēbas par valodām, sabiedrības multilingvismu un indivīda daudzvalodību, kā arī dzimtās un citu valodu attieksmēm un par valodu koeksistenci sabiedrībā kā lingvistisko attieksmi ietekmējoša faktora apzināšanās.</p> <p>6. Iespēja lietot latviešu valodu sekmē pozitīvas lingvistiskās attieksmes veidošanos (latviešu valodas lietojums darbā un ikdienas saziņā palīdz pilnveidot latviešu valodas prasmi un veido pozitīvu lingvistisko attieksmi).</p>	<p>1. Skaidra, valodas politikas principiem atbilstoša valodas politikas veidotāju komunikācija ar sabiedrību – izpratnes par valodu koeksistences likumsakarībām veicināšana.</p> <p>2. Valodas politikas īstenošanai institūciju un organizāciju saskaņota darbība visos līmeņos – faktors, kas sekmē latviešu valodas lietotāju un apguvēju mācību motivāciju un pozitīvas lingvistiskās attieksmes veidošanos.</p> <p>3. Sabiedrības izglītošana par valodām, to koeksistenci, multilingvismu, valodu un to paveidu vērtību un lomu, valodu hierarhijas likumsakarībām: stereotipu un mītu kļedēšana un pozitīvas lingvistiskās attieksmes veicināšana.</p> <p>4. Informatīvi izglītojošu un iesaistes pasākumu piedāvājums atsevišķām mērķgrupām valodas apguves un lietojuma vides nodrošināšanai, pozitīvas lingvistiskās attieksmes veicināšanai.</p> <p>5. Uz sadarbību veicinošas un atbalstošas komunikācijas ar sabiedrību īstenošana, neizmantojot to vai citu sabiedrības grupu nosodošu saziņu par valodas jautājumiem visos komunikācijas līmeņos.</p> <p>6. Atbalsts visiem latviešu valodas runātājiem un valodas apguvējiem.</p>

Valodas situāciju raksturojošie komponenti atrodas ciešā saistībā: bez pietiekamas latviešu valodas prasmes nebūs iespējams pilnvērtīgs latviešu valodas lietojums, bez atbilstošas lingvistiskās vides esamības nebūs iespēju ne uzlabot latviešu valodas prasmi, ne lietot valodu u. tml.

Valodas politikas īstenošanā nepieciešams balstīties uz izpratni par mūsdienu sabiedrības un valodu attieksmju komplekso būtību, tās prasa valodas politikā un plānošanā ievērot multilingvisma realitāti un sabiedrības izpratni par valodu un valodas paveidu vērtību un lomu indivīda dzīvē. Vienlaikus nozīmīgs valodas politikas uzdevums (arī to veidotājiem un sabiedrībai) ir atzīt un saredzēt kopīgo aizvien pieaugošajā iedzīvotāju dažādībā, resp., valodas politikā priekšplānā izvirzās jautājums par nacionālo/oficiālo valodu saglabāšanu un turpmāku attīstību valsts drošības un vienlīdzīgu tiesību nodrošināšanā, neraugoties uz globalizācijas ietekmi. Oficiālā valoda ir tas nozīmīgais elements, kas vieno sabiedrību tās dažādībā.

Plāna mērķi un to sasniegšanai izvirzītie uzdevumi izstrādāti atbilstoši Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027.gadam prioritātēm, kas saistītas ar valodas politiku un detalizēti aprakstītas Pamatnostādnēs. Plāna uzdevumi aptver visus Pamatnostādnēs ietvertos rīcības virzienus. Pamatnostādņu sasniegšanai noteiktie uzdevumi ir saistīti ar šādiem citu nozaru plānošanas dokumentiem: “Izglītības attīstības pamatnostādnēm 2021. – 2027. gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”” (valodas prasmju ilgtspējas aspektā); „Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam” (valodas, piederības un integrācijas jautājumu aspektā); “Plānu darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam” (latviskās identitātes un piederības sajūtas Latvijai stiprināšanas, latviešu valodas saglabāšanas ārpus Latvijas un remigrācijas atbalsta aspektā); ar „Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam” (veidojot valsts pētījumu programmu valsts valodas jomas stratēģiskai attīstībai, veicinot datus un zinātniski pamatotos pierādījumus balstītas valsts valodas politikas veidošanu; nodrošinot zinātnes komunikāciju valodas pētniecības popularizēšanai un prestiža paaugstināšanai, sabiedrības izpratnes veidošanai gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā, sekmējot amatierzinātnes iniciatīvas plašākas sabiedrības iesaistei valodas pētniecības procesos (t.sk. pētniecības datu radīšanā un izmantošanā) un sabiedrības intereses par valodas zinātne attīstībai); ar “Digitālās transformācijas pamatnostādnēm 2021.–2027. gadam” (saistībā ar mašīntulkošanas un valodas tehnoloģiju attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību digitālajā vidē).

III. Pasākumi mērķa sasniegšanai

Plāna mērķis		Nodrošināt latviešu valodas kā vienīgās konstitucionāli noteiktās valsts valodas ilgtspēju, tās lietojumu visās sabiedrības darbības jomās, sekmējot valodas izpēti un valodas resursu attīstību un digitalizāciju, stiprinot sabiedrības līdzdalību un individuālo atbildību valsts valodas politikas īstenošanā.			
Rīcības virziens ATTĪSTĪBA un DROŠUMSPĒJA					
Politikas rezultāti		[1] Pieaugusi zinātniskā izcilība un ilgtspēja latviešu valodas un lībiešu valodas pētniecībā.			
Rezultatīvie rādītāji		<p>[1.1.] Jaunu pētnieku grupu izveide latviešu valodniecībai būtiskās nozarēs (projektu skaits valsts pētījumu programmā) (2020.g. 1 projekts → 2024.g. 3 projekti)</p> <p>[1.2.] Nodrošināta nozares terminu glosāriju izstrāde un publiskošana promocijas darbos, kurus izstrādā doktorantūras skolās (2020.g. 0% → 2024.g. 80%); LZA TK un VVC resursi ievadīti LNTP (2019.g. 25% → 2024.g. 60%)</p> <p>[1.3.] Pieejams digitālais rīks latgaliešu rakstu valodas apguvei, papildināts latgaliešu rakstu valodas korpuss un izveidots mutvārdu tekstu korpuss (2020.g. 1 rīks → 2024.g. 2 rīki)</p> <p>[1.4.] Izstrādāta un īstenota programma latviešu zīmju valodas apguves kursiem un skolotāju profesionālās pilnveides kursiem (īstenoto programmu, t.sk. tālmācībā, skaits) (2020.g. → 2024.g. 2 programmas)</p> <p>[1.5.] Lībiešu valodas apguves pēctecības nodrošināšana (lībiešu valodas apguvēju/sagatavoto pasniedzēju skaits) (2020.g. 40/0 → 2024.g. 66/1)</p>			
1.1. uzdevums	Nodrošināt zinātniskos un praktiskos resursus latviešu valodas izpētes ilgtspējai.				
N.p.k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas
1.1.1.	Izstrādāt un īstenot Valsts pētījumu programmas uzdevumus latviešu valodas izpētei, zinātniskās un akadēmiskās darbības attīstībai valodniecībā un robežzinātnēs.	1.1.1.1.Latviešu valodas attīstības un lietojuma nostiprināšana atbilstoši NAP [404] pasākumā plānotajam – nodrošināt VPP “Latviešu valoda” paplašināšanu. Izstrādāti VPP stratēģiskie virzieni, mērķi, uzdevumi, definēti sasniedzamie rezultāti.	Izstrādāts un apstiprināts Ministru kabineta rīkojums par valsts pētījumu programmu, kurā iekļauti uzdevumi latviešu valodas attīstībai, izstrādāts projektu konkursa nolikums, īstenotas VPP projektu konkursa procedūras un uzsākta VPP projektu īstenošana valodniecībā un robežzinātnēs.	IZM	LU LVI, augstskolas

		1.1.1.2. Īstenots Valsts pētījumu programmas projekta "Latviešu valoda" apakšprojektu kopums atbilstoši Ministru kabineta rīkojumā Nr. 465 „Par valsts pētījumu programmu „Latviešu valoda”” noteiktajiem 10 uzdevumiem.	Īstenoti 10 Valsts pētījumu programmas projekta "Latviešu valoda" apakšprojekti: "Valodu ontoloģija" – vadītājs <i>Dr. phil.</i> Raivis Bičevskis; "Sociolingvistika" - vadītāja <i>Dr. habil. philol.</i> Ina Druvieta; "Gramatika" – vadītāja <i>Dr. philol.</i> Andra Kalnača; "Leksikogrāfija" – vadītāja <i>Dr. habil. philol.</i> Ilga Jansone; "Onomastika" – vadītāja <i>Dr. philol.</i> Sanda Rapa; "Terminoloģija"- vadītājs <i>Dr. habil. med.</i> Māris Baltiņš; "Tulkojumzinātne" - vadītājs <i>Dr. habil. philol.</i> Andrejs Veisbergs; "Valodu apguve" – vadītāja <i>Dr. habil. philol.</i> Dace Markus; "Reģionālistika" – vadītāja <i>Dr. philol.</i> Anna Vulāne; "Lībiešu valoda" – vadītājs <i>Dr. phil.</i> Valts Ernštreits.	IZM	LU un sadarbības partneri: Liepājas Universitāte, Ventspils Augstskola, LU Matemātikas un informātikas institūts, Daugavpils Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rīgas Tehniskā universitāte, LVA
1.1.2.	Latviešu valodas situācijas Latvijā un diasporā izpēte.	1.1.2.1. „Valodas situācija Latvijā: 2016–2020” (pētījuma izdošana; pētījuma tulkošana angļu valodā)	1 pētījums; pētījuma tulkošana un izdošana angļu valodā	IZM	LVA
		1.1.2.2. pētījuma „Latviešu valoda diasporā: situācijas izpēte” sagatavošana publicēšanai	1 elektronisks izdevums	IZM	LVA
1.1.3.	Valodas politikas pētījumi kontekstā ar sabiedrības lingvistiskās uzvedības izpēti.	Pētījums par valodas uztveri sabiedrībā	1 pētījums	IZM	LVA
1.2. uzdevums	Attīstīt akadēmisko latviešu valodu, latviešu terminoloģiju un terminradi kā zinātniskās darbības daļu.				
1.2.1.	Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas darba organizēšana un sabiedrības konsultēšana.	1.2.1.1. Regulāri sniegta informācija par LZA Terminoloģijas komisijas un apakškomisiju darbu	1) Notikušas vidēji 10 LZA TK Terminoloģijas komisijas sēdes gadā; 2) LZA Terminoloģijas komisijas sēžu un apakškomisiju darba materiālu ievietošana LNTP (10 publicējumi gadā)	IZM	LZA TK, Terminoloģijas komisijas apakškomisijas, VVC

		1.2.1.2. Pēc pieprasījuma sniegtas konsultācijas par terminoloģijas jautājumiem valsts un ES institūcijām, juridiskām personām un citiem interesentiem.	Sniegtas 200 konsultācijas gadā	IZM	LZA TK, LZA TK apakškomisijas
1.2.2.	Latvijas Nacionālā terminoloģijas portāla (LNTP) termini.gov.lv satura uzturēšana un funkcionalitātes pilnveidošana.	LNTP ievadīti šķirkļi ar Valsts valodas centra tulkojumos lietotajiem un ar valsts pārvaldes un Eiropas Savienības iestādēm saskaņotajiem terminiem; publicētas no 2009. gada līdz 2019. gadam sniegtās konsultācijas par terminoloģiju un ar to saistītiem jautājumiem; pilnveidota LNTP funkcionalitāte.	Ievadīto šķirkļu skaits: 2021. g. – 2000 2022. g. – 2000 2023. g. – 2000 (kopā 3 gados – 6000), kā arī LNTP pieejamas publikācijas par terminoloģiju un ar to saistītiem jautājumiem.	TM	IZM (LVA); LZA TK; KM (KISC), VVC
1.3. uzdevums	Attīstīt un nostiprināt latgaliešu rakstu valodu.				
1.3.1.	Latgaliešu rakstu valodas saglabāšanas un attīstības jautājumu aktualizēšana un lietojuma veicināšana.	VVC tīmekļa vietnes sadaļas "Latgaliešu rakstu valoda" satura regulāra papildināšana un precizēšana; interviju un skaidrojumu sniegšana plašsaziņas līdzekļos	Publicēto skaidrojumu skaits: 2021. g. – 12 2022. g. – 12 2023. g. – 12 Sniegto interviju skaits: 2021. g. – 6 2022. g. – 6 2023. g. – 6	TM	VVC, LU LaVI
1.3.2.	Latgaliešu rakstu valodas lingvistisks apraksts: vēstures, avotu, normas un mūsdienu situācijas izpēte.	Atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 "Par valsts pētījumu programmu "Letonika latviskas un eiropēiskas sabiedrības attīstībai"" 6.6.1. uzdevuma Latvijas lingvistiskās vides reģionālās un vēsturiskās savpatības attīstība (b) un (e) virzienam veikta latgaliešu rakstu valodas vēstures un mūsdienu situācijas izpēte, mūsdienu latgaliešu rakstu valodas korpusa (MuLa) pilnveide, valodas tehnoloģiju attīstība latgaliešu rakstu valodai.	Latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības rīka lingvistiskās daļas turpinājums - 15 000 leksisko vienību iestrāde	IZM	LU LaVI
			Mūsdienu latgaliešu rakstu valodas korpusa (MuLa) papildināšana līdz 2,5 milj. vārdlietojumu	IZM	LU MII, RTA
			Mutvārdu tekstu korpusa attīstīšana -1 tekstu korpusa (apjoms: 15 h runas ierakstu transkripti)	IZM	RTA

1.3.3.	Atbalsta pasākumi latgaliešu rakstu valodas apguvei vispārējā izglītībā.	1.3.3.1. Izstrādāti atbalsta materiāli, t.sk. digitāls rīks, latgaliešu rakstu valodas apguvei vispārējā izglītībā un novadmācībā	1) Izveidoti mācību materiāli un ieteikumi latgaliešu rakstu valodas apguvei 4.–6.klasē. 2) Izveidoti mācību materiāli un ieteikumi latgaliešu rakstu valodas apguvei 7.–9.klasē.	IZM	VISC
		1.3.3.2. Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide: atbalsts latgaliešu rakstu valodas metodikas kursiem	Sniegts atbalsts skolotāju kursu organizēšanai: katru gadu 1 kurss, izglītoti 30 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas
1.4. uzdevums	Paplašināt latviešu valodas lietojuma vidi Braila rakstā, zīmju un vieglajā valodā.				
1.4.1.	Latviešu nedzirdīgo zīmju valodas standartizācija, apguve un popularizēšana	1) latviešu zīmju valodas klātienē un/vai tālmācības kursi 36 h (grupu skaits); 2) latviešu zīmju valodas 12 h kursi skolotāju profesionālai pilnveidei (grupu skaits); 3) semināri un konferences zīmju valodas standartizācijai un popularizēšanai (pasākumu skaits)	1) 2021. g. – 0 2022. g. – 7 2023. g. – 10 2) 2021. g. – 0 2022. g. – 14 2023. g. – 20 3) 2021. g. – 0 2022. g. – 2 2023. g. – 5	IZM	LiepU, LM, LNS, LVA
1.4.2.	Vieglās valodas un zīmju valodas resursu attīstība.	1.4.2.1. Projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā” izstrādāti mācību līdzekļi latviešu zīmju valodā un vieglajā valodā.	1) 6 mācību līdzekļi sākumskolai, t.sk. ābece, mācību līdzeklis pamatskolai latviešu valodā kā digitāls resurss teksta atveidošanai latviešu zīmju valodā, vairākvalodu vārdnīca un pārbaudes darbs latviešu valodā. 2) 15 mācību līdzekļi 7.-9.klasei tiks pārveidoti vieglajā valodā.	IZM	1) Rīgas Ēbelmuižas pamat Skola 2)VVA, VISC
		1.4.2.3. Latviešu nedzirdīgo zīmju valodas pētniecība.	VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši 6.5.2. uzdevuma priekšmetam – mūsdienu latviešu valodas sistēmas izpēte valodas statisko un dinamisko norišu kopsakarībā un valodas	IZM	LiepU, LM, LNS, LVA, LZP

			tehnoloģiju attīstība, kurā iekļauts (d) virziens (sk. rīkojumu MK 2021. gada 7. jūlija rīkojumu Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai””).		
		1.4.2.3. Īstenots ERASMUS + Stratēģiskās partnerības projekts "Vieglā valoda integrācijai" - projektā vieglās valodas atbalstam izstrādāti vieglās valodas resursi – palīglīdzekļi valodiskajai integrācijai	1)Vieglās valodas rokasgrāmata; 2)Vieglās valodas vārdnīca; 3)Tālākizglītības kurss vieglās valodas tekstu rakstītājiem	LU HZF Lietišķās valodniecības centrs	VVA
1.5. uzdevums	Veicināt lībiešu valodas vitalitāti.				
1.5.1.	Atbalsts lībiešu valodas izpētei, normēšanai un attīstībai.	1.5.1.1. Sākta lībiešu valodas normēšana, leksikas papildināšana un standartizācija (t.sk. leksikas, vietvārdu un gramatisko formu apzināšana un uzkrāšana).	1)Nodrošināta pastāvīga lībiešu valodas normēšana (rakstības un gramatikas standartizācija; leksikas un tās gramatisko formu normēšana; normēšanai nepieciešamās izpētes veikšana u.c.) Izstrādātas lībiešu valodas normas atbilstoši aktuālajām vajadzībām (valodas lietotājiem, mācību līdzekļu izstrādei, pētniekiem u.c.).	IZM	LU LI, pētniecības iestādes
			2)Nodrošināta pastāvīga lībiešu valodas leksikas papildināšana un šķirkļu izstrāde (leksikas ieguve no dažādiem valodas avotiem; leksikas datubāzes šķirkļu izstrāde). Lībiešu valodas leksikas papildināšana, jaunvārdu veidošana un terminoloģijas izstrāde atbilstoši aktuālajām vajadzībām (valodas lietotājiem, mācību līdzekļu izstrādei, pētniekiem u. c.).	IZM	LU LI, pētniecības iestādes
			3)Nodrošināta lībiešu valodas vietvārdu apzināšana un standartizācija, jaunu	TM	LU LI, VVC, LGIA

			<p>vielvārdu veidošana un rekonstruēšana lībiešu valodā (vielvārdu apzināšana un standartizācija; vietvārdu veidošana jauniem objektiem; vietvārdu rekonstruēšana vietām, kuru lībiešie nosaukumi nav atrodami avotos)</p> <p>Nodrošināta lībiešu oficiālo vietvārdu reģistra uzturēšana un papildināšana.</p> <p>Nodrošināta jaunveidojamo lībiešu vietvārdu apstiprināšana.</p>		
		1.5.1.2. Lībiešu valodas dokumentēšana, pētniecība, digitalizācija un publicēšana, t.sk. lībiešu valodas pētnieciskās bāzes izveide un darbība.	<p>1)Nodrošināta fundamentālu un lietišķu lībiešu valodas, pētījumu veikšana.</p> <p>Sagatavota lībiešu valodas rokasgrāmata (elektroniskā formā, 2021).</p> <p>Sagatavoti rakstu krājumi, kopkatalogi u.c. zinātnisko publikācijas.</p>	IZM, KM,	LU LI, pētniecības iestādes
			<p>2)Nodrošināta lībiešu valodas leksikas datubāzes, morfoloģijas datu bāzes, tekstu korpusa, audiomateriālu un videomateriālu krātuves darbība un papildināšana.</p> <p>Nodrošināta lībiešu valodā tapušo avotu (rakstītā, audio vai video formātā) un to kolekciju, tostarp ārvalstīs un personiskajās kolekcijās, apzināšana, digitalizācija un pārvēršana elektroniskā formātā.</p>	IZM	LU LI, pētniecības iestādes
			<p>3)Veikta lībiešu valodas elektronisko resursu pielāgošana ikdienas lietotājam un nodrošināta to pieejamība lībiešu valodas uzturēšanai un apguvei.</p>	IZM	LU LI, avotu krātuves
		1.5.1.3. Lībiešu valodas pētnieku sadarbība un ataudzes nodrošināšana.	<p>Nodrošināta lībiešu valodas pētnieku semināru norise (2 x gadā).</p> <p>Nodrošināta Lībiešu vasaras universitātes darbība (2021, 2023).</p>	IZM	LU LI, pētniecības iestādes

			Notikusi konference <i>Livonica</i> (2023). Apzinātas lībiešu valodas apguves nodrošināšanas iespējas Latvijas augstskolās; izstrādāti lībiešu valodas lekciju kursu plāni.		
1.5.2.	Lībiešu valodas vides uzturēšana un apguves iespēju nodrošināšana.	1.5.2.1. Lībiešu valodas pratēju iesaistes programmas darbība (programmas ietvaros lībiešu valodas pratēji iesaistīti dažādu VVPP iekļautu ar valodas prasmju izmantošanu saistītu uzdevumu izpildē, nodrošinot valodas vides uzturēšanu, lībiešu valodas pieejamību un pratēju valodas prasmes saglabāšanos un pilnveidi).	Četri lībiešu valodas pratēji (2 PLE) nodrošina citu pasākumu plāna uzdevumu izpildi (veic tekstu pārrakstīšanu un ierunāšanā, tulkošanu, lībiešu valodas mācīšanu, uzturēšanu u. c. uzdevumus atbilstoši individuālajām iemaņām). Nodrošināta lībiešu valodas prasmes uzturēšana un citu VVPP uzdevumu izpilde.	IZM	LU LI
		1.5.2.2. Sistēmas izveide secīgai lībiešu valodas apguvei dažādām izglītojamo grupām (apguves sistēmas izveidei nepieciešamās izpētes veikšana, sistēmas izstrāde, pielāgošana izglītojamo vajadzībām un un aprobācija).	Apzinātas lībiešu valodas apguves vajadzības un piemērotākais valodas apguves modelis. Sagatavots sākotnējais valodas apguves iesācējiem programmas paraugs.	IZM	LU LI
		1.5.2.3. Mācību materiālu sagatavošana (lībiešu valodas mācīšanai nepieciešamo mācību materiālu apzināšana; kontaktstundu plānu, tīmekļa risinājumu, lietotņu izveide vai adaptācija lībiešu valodas mācīšanas vajadzībām; mācību palīg līdzekļu sagatavošana un izdošana vai publiskošana).	Lībiešu valodas apguves vajadzībām nepieciešamo mācību materiālu veidu noskaidrošana. Eksperimentālu valodas apguves iesācējiem mācību materiālu paraugu sagatavošana.	IZM	LU LI, NVO
		1.5.2.4. Lībiešu valodas pasniedzēju sagatavošana programma (potenciālo pasniedzēju loka apzināšana; pasniedzēju izglītošana par valodas	Apzināts potenciālo pasniedzēju loks un viņu kvalifikācija. Atlasīti vismaz 2 pasniedzēji, kas var iesaistīties lībiešu valodas mācīšanā.	IZM	LU LI

		mācīšanas pedagoģiskajiem aspektiem, zināšanu par lībiešu valodu un lībiešu valodas prasmju pilnveide).	Sākta potenciālo pasniedzēju sagatavošana un kvalifikācijas pilnveide.		
		1.5.2.5.Lībiešu valodas lietojuma vides un apguves iespēju uzturēšana (lībiešu valodā veidota satura pieejamība; lībiešu valodas lietojums vidē; lībiešu bērnu un jauniešu vasaras skolu un lībiešu valodas pratēju un apguvēju tikšanās vai rezidences lībiešu valodas vides uzturēšanas nolūkā).	1)Nodrošināta lībiešu bērnu un jauniešu vasaras skolas “Mierlinkizt” norise (1 x gadā, 10 dienas). Nodrošinātas lībiešu valodas pratēju tikšanās (4 x gadā, 3 dienas).	IZM	NVO, LU LI
			2)Izveidoti aktīvai un pasīvai lībiešu valodas lietošanai nepieciešamie elektroniskie rīki dažādām platformām – klaviatūras draiveri, pareizrakstības rīki, tostarp viedierīcēm, automātiskās tulkošanas rīki u. c. Izstrādāti lībiešu valodas klaviatūras draiveri (Mac, PC, Linux viedierīcēm – iOS un Android). Izstrādāts eksperimentāls lībiešu valodas pareizrakstības pārbaudes rīks.	IZM	LU LI, pētniecības iestādes
			3)Nodrošināta lībiešu valodā veidota satura pieejamība informatīvajās platformās un sociālo tīklu profilos. Sagatavoti un izdoti lībiešu valodas avoti. Sagatavoti un publicēti video un audio materiāli dažādām auditorijām, tostarp bērniem un jauniešiem. Nodrošināta lībiešu valodas digitālo krātuvju uzturēšana un pieejamība.	IZM, KM	NVO, LU LI
			4)Nodrošināts lībiešu valodas lietojums lībiešu vēsturiskajā teritorijā – Lībiešu krastā – izvietotajās ceļazīmēs un norādēs. Nodrošināts lībiešu valodas lietojums informatīvajos standos un materiālos, sabiedrisko organizāciju, uzņēmumu un iestāžu mājas lapās.	TM	VVC, NVO, pašvaldības SM [Ceļazīmēm nepieciešams SM finansējums], KM, EM, VARAM

			Nodrošināts lībiešu valodas lietojums kultūras procesā.		
2. Rīcības virziens RESURSI un ILGTSPĒJA					
Politikas rezultāti	[2] Latviešu valodas apguves un pilnveides iespēju daudzveidība.				
Rezultatīvie rādītāji	<p>[2.1.] Izstrādātas jaunas filoloģijas studiju un starpnozaru studiju, t.sk. profesionālās pilnveides, programmas (2020.g. 1 → 2024.g. 3 programmas)</p> <p>[2.2.] Pieejami latviešu valodas apguves digitālie rīki akadēmiskās latviešu valodas prasmes pilnveidei (skaits) (2020.g. 1 → 2024.g. 1 rīks)</p> <p>[2.3.] Paplašinātas latviešu valodas apguves iespējas dažādām mērķa grupām (vietnes “Māci un mācies” apmeklējumu skaits) (2020.g. 1,5 milj. → 2024.g. 2,2 milj.)</p> <p>[2.4.] Latviešu valodas resursu pieejamība pētniekiem un komersantiem Nacionālajā tekstu korpusā un Nacionālajā runas korpusā (2019.g. 10% → 2024.g. 65%)</p> <p>[2.5.] Pieaugušo iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda (25–64 g. v.) (2016.g. 81,5% → 2024.g. 82,5%)</p> <p>[2.6.] Latviešu valodas prasmi apliecinājušo ārzemnieku īpatsvars valsts valodas prasmes pārbaudē (2019.g. 39% → 2024.g. 40%)</p> <p>[2.7.] Personu, kuras valsts valodas prasmes pārbaudē uzrāda augstāku valsts valodas prasmes līmeni salīdzinājumā ar iepriekšējo novērtējumu, īpatsvars (2019.g. 3,55% → 2024.g. 4%)</p>				
2.1. uzdevums	Atbalstīt latviešu valodas speciālistu karjeras izaugsmi.				
2.1.1.	Latviešu valodas pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas un metodikas kursi.	2.1.1.1 Metodikas kursi latviešu valodas un literatūras pedagogiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas apguves metodikā atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.	2021. gads : 10 grupas, izglītoti 200 pedagogi; 2022.-2023. gads: katru gadu 10 kursi, izglītoti 200 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas
		2.1.1.2. Metodikas kursi pedagogiem "Vieglā valoda kā palīgīdzeklis pedagogiem iekļaujošas mācību vides veidošanā un mācību satura pieejamības nodrošināšanā"	2021. gads : 2 grupas, izglītoti 40 pedagogi 2022.-2023. gads: katru gadu 5 kursi, izglītoti 100 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas
		2.1.1.3. Metodikas kursi sākumskolas pedagogiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas apguves metodikā	2021. gads : nav finansējuma 2022.-2023.katru gadu 10 kursi, izglītoti 200 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas

		atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.			
		2.1.1.4. Metodikas kursi dažādu mācību priekšmetu pedagogiem latviešu valodas un mācību priekšmeta satura apguvei: pedagogi pilnveidojuši profesionālo kompetenci valodas un mācību priekšmeta apguves metodikā atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.	2021. gads : nav finansējuma 2022.-2023. gads: katru gadu 5 kursi, izglītoti 100 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas
		2.1.1.5. Metodikas kursi pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas apguves metodikā atbilstoši noteikumiem par valsts pamatizglītības standartu un programmu paraugiem.	katru gadu 15 kursi, izglītoti 300 pedagogi 2021. gads: 4 kursi, izglītoti 80 pedagogi 2022. – 2023. gads: katru gadu 15 kursi, izglītoti 300 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas
		2.1.1.6. Metodikas kursi pedagogiem, kuri māca latviešu valodu kā svešvalodu pieaugušajiem: pedagogi pilnveidojuši pedagogu profesionālo kompetenci latviešu valodas kā svešvalodas apguves metodikā.	katru gadu 6 kursi, izglītoti 120 pedagogi 2021. gads: 6 kursi, izglītoti 120 pedagogi 2022. – 2023. gads: katru gadu 6 kursi, izglītoti 120 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas
		2.1.1.7. 1) Profesionālā pilnveide pedagogiem, kuri māca latviešu valodu kā svešvalodu pieaugušajiem Latviešu valodas kā svešvalodas skolotāju izglītības programmas (īsā programma) izveide un īstenošana 2) Profesionālā pilnveide latviešu valodas speciālistiem: sagatavots propedeutikas kurss universitāšu programmām, tai skaitā attālinātai kursa apguvei – korektoru, redaktoru sagatavošanai	1) Organizēta profesionālās pilnveides studiju programmas izstrāde un īstenošana Latvijas augstskolā, sagatavoti (profesionāli pilnveidoti) 30 - 40 pedagogi gadā 2) Organizēta profesionālās pilnveides studiju programmas izstrāde un īstenošana Latvijas augstskolā, sagatavoti ??? speciālisti gadā	IZM	LVA, augstskolas

		2.1.1.8. Pedagogu meistarklases: ikgadēji kursi	katru gadu 5 kursi, izglītoti 60 pedagogi	IZM	LVA, augstskolas
		2.1.1.9. Profesionālās kompetences pilnveides semināri kursu vadītājiem un tālākizglītotājiem: tālākizglītotāji pilnveidojuši profesionālo kompetenci atbilstoši noteikumiem par valsts pamatzglītības standartu un programmu paraugiem.	katru gadu 1 seminārs (2 dienas), izglītoti 45 tālākizglītotāji	IZM	LVA, augstskolas
		2.1.10. Profesionālā pilnveide ārvalstu un Latvijas augstskolu docētājiem, kuri augstskolās māca latviešu valodu kā svešvalodu: organizēts "Letonistu seminārs".	Katru gadu izglītoti 20 ārvalstu un Latvijas augstskolu mācītāji.	IZM	LVA, augstskolas
2.1.2.	Latviešu valodas redaktoru piesaistīšana plašsaziņas līdzekļos.	2.1.2.1. Mērķfinansējums plašsaziņas līdzekļiem latviešu valodas redaktora piesaistīšanai.	Plašsaziņas līdzekļiem sniegts finansiālais atbalsts pilna laika latviešu valodas redaktora algošanai.	KM	NEPLP
2.2. uzdevums	Nodrošināt latviešu valodas apguves un metodikas resursu daudzveidību.				
2.2.1.	Atbalsta pasākumi pedagogiem latviešu valodas apguves metodikā.	2.2.1.1. Metodiskā atbalsta nodrošinājums latviešu valodas kā svešvalodas pedagogiem; atbalsts pedagogiem vieglās valodas izmantošanai mācību procesā: metodisko materiālu (resursu) izveide digitālajā vidē (video, audio, adaptēti teksti u.tml.)	katru gadu izveidoti 3 mācību materiāli, ievietoti vietnē "Māci un mācies" . 2021. gads – nav finansējuma 2022.–2023. gads - katru gadu izveidoti 3 mācību materiāli, ievietoti vietnē "Māci un mācies"	IZM	LVA
		2.2.1.2. konference par latviešu valodas kā svešvalodas apguves metodikas jautājumiem: apspriesti un izvērtēti latviešu valodas kā svešvalodas apguves metodikas jautājumi.	1 konference, izglītoti 100 pedagogi 2021. gads – nav finansējuma 2022. gads - 1 konference, izglītoti 100 pedagogi	IZM	LVA
		2.2.1.3. konsultatīvā palīdzība latviešu valodas skolotājiem	katru gadu izdots metodiskais biļetens, sniegta konsultācija individuāli un mācību centros, izglītoti 200 pedagogi 2021. gads – nav finansējuma	IZM	LVA

			2022. gads – 15 konsultācijas, izglītoti 45 pedagogi 2023. gads – 15 konsultācijas, izglītoti 45 pedagogi		
2.2.2.	Digitālu brīvas pieejas resursu izstrāde	2.2.2.1. lietotnes “Latviešu valodas rokasgrāmata” satura piedāvājums angļu valodā	precizēts, papildināts saturs, satura pielāgošana un tulkošana angļu valodā	IZM	LVA
		2.2.2.2. vietnes "Māci un mācies latviešu valodu" pilnveide un pārvaldība	katru gadu izveidoti 2 oriģināli interaktīvie materiāli, nodrošināta vietnes pārvaldība	IZM	LVA
2.2.3.	Mācību un informatīvo latviešu valodas apguves resursu izstrāde dažādām mērķa grupām.	2.2.3.1. Nodrošināta latviešu valodas mācību grāmatas lietuviešiem izveide un iespēšana: izdots mācību materiāls lietuviešiem B1 un B2 valodas prasmes līmenim.	Izdota latviešu valodas mācību grāmata lietuviešiem “Skaidrs!” (B1 līmenis). Tirāža: 1000 eks. Izdota latviešu valodas mācību grāmata lietuviešiem “Skaidrs!” (B2 līmenis). Tirāža: 1000 eks	IZM	
		2.2.3.2. C līmeņa mācību līdzeklis un LV integrētas apguves iespējas	interaktīvs mācību līdzekļu komplekts latviešu valodas prasmes C līmenim (interaktīva digitāla mācību grāmata, 2 lietotnes gramatikas apguvei, pašvērtēšanas un pašmācības rīks ar iespēju novērtēt savas zināšanas un pilnveidot tās)	IZM	LVA
		2.2.3.3. Nodrošināta latviešu valodas mācību vai mācību metodiskā līdzekļa izstrāde ārvalstu studentiem.	Izdoti 3 latviešu mācību vai mācību metodiskie līdzekļi	IZM	LVA, LU
		2.2.3.4. Mācību līdzekļu nodrošinājums LAT2 apguvei mācību līdzekļu komplekts LAT2 apguvei formālajā izglītībā 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. klasei (1. klasei izdots 2020. gadā)	izdoti 6 mācību komplekti.	IZM	LVA
2.3. uzdevums	Paplašināt latviešu valodas apguves iespējas dažādām mērķa grupām un pilnveidot prasmju vērtēšanu.				
2.3.1.	Atbalsts latviešu valodas un kultūras apguvei ārvalstu	2.3.1.1. Nodrošināts grāmatu sūtījums ārvalstu augstskolām un pētniecības	Veikta grāmatu iegāde un nosūtīšana ārvalstu augstskolām un pētniecības	IZM	LVA

	augstskolu lektorātos un studiju programmās.	iestādēm (tajā skaitā - LVA jaunākie izdevumi)	iestādēm. Jaunākos izdevumus saņēmušas 20-22 augstākās izglītības iestādes		
		2.3.1.2. LVA pārstāvju vizītes ārvalstu augstskolu pasākumos: katru gadu notikušas vismaz 2 LVA pārstāvju vizītes ārvalstu augstskolu pasākumos.	Katru gadu apmeklētas 2 ārvalstu augstskolas un pārrunātas sadarbības iespējas nākotnē.	IZM	LVA
		2.3.1.3. Nodrošināts finansiāls atbalsts izglītojošiem pasākumiem ārvalstu augstskolās, kurās apgūst latviešu valodu: sniegts finansiāls atbalsts līdz 5 izglītojošiem pasākumiem ārvalstu augstskolās, kurās apgūst latviešu valodu.	Katru gadu sniegts finansiāls atbalsts līdz 5 ārvalstu augstskolu organizētiem latviešu valodas un kultūras popularizēšanas pasākumiem.	IZM	LVA
		2.3.1.4. Nodrošināts finansiāls atbalsts ārvalstu augstskolu lektorātiem, kas nodrošina latviešu valodas apguvi. Atbalsts sniegts: Vašingtonas Universitātei (ASV, Sietla), Kārļa Universitātei (Prāga, Čehija), Masarika Universitātei (Brno, Čehija), INALCO (Parīze, Francija), Tartu Universitātei (Igaunija), Varšavas Universitātei (Polija), Helsinku Universitātei (Somija); nodrošināts līdzfinansējums latviešu valodas lektoru atlīdzībai Pekinas Svešvalodu universitātē (Pekina, Ķīna) un Budapeštas Eotvoša Lorānda Universitātē (Budapešta, Ungārija)	Katru gadu sniegts finansiāls atbalsts 9 ārvalstu lektorātiem.	IZM	LVA
2.3.2.	Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem un jaunajiem runātājiem.	2.3.2.1. Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana Latvijas iedzīvotājiem (pilsoņi, nepilsoņi, kas nav reģistrēti NVA kā bezdarbnieki/darba meklētāji) a) latviešu valodu apguvušas personas (skaits gadā); b) personas, kas kārtojušas valodas	Gadā: a) 2000 personas b) 60%	SIF	IZM, LVA

		prasmes pārbaudes eksāmenu VISC un paaugstinājuši valsts valodas prasmes līmeni par vienu pakāpi (skaits gadā) - %			
		2.3.2.2. Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana ārzemniekiem (trešo valstu pilsoņiem): latviešu valodu apguvušas personas (skaits gadā), kas paaugstinājuši valsts valodas prasmes līmeni par vienu pakāpi	Gadā: 5000 personas	SIF	IeM, KM, IZM, LVA
		2.3.2.3. Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana personā, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība (patvēruma meklētāji, personas ar bēgļa vai alternatīvo statusu)	Gadā: 180 personas	SIF	IeM, KM, IZM, LVA
		2.3.2.4. Latviešu valodas apguves pieejamības nodrošināšana reemigrantiem un viņu ģimeņu locekļiem latviešu valodu apguvušas personas (skaits gadā), kas paaugstinājušas valsts valodas prasmes līmeni par vienu pakāpi	Gadā: 150 personas	SIF	IZM, LVA Kurzemē LiepU
		2.3.2.5. Projekta “Bēgļu un alternatīvo statusu ieguvušo personu integrācija Latvijas darba tirgū” pasākuma - Neformālās izglītības programmas “Latviešu valoda bez starpniekvalodas”Veicināt bezdarbnieku konkurētspēju darba tirgū	2021.g - 25-30 2022.g. - 25-30 2023.g. - 25-30	LM	NVA, VISC
		2.3.2.6. Projekta “Bēgļu un alternatīvo statusu ieguvušo personu integrācija Latvijas darba tirgū” pasākuma - programmas “Latviešu valodas mentora pakalpojums ”Veicināt bezdarbnieku konkurētspēju darba tirgū	2021.g - 5- 7 2022.g.- 5- 7 2023.g.- 5- 7	LM	NVA
		2.3.2.7. ESF darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 7.1.1. specifiskais mērķis „Paaugstināt	2021.g. - 1800 (pie nosacījuma, ja projekta īstenošanai pieejams SAM 7.1.1. rezerves finansējums)	LM	NVA, VISC

		bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam” pasākuma - Neformālās izglītības programmas „Valsts valodas apguve” Veicināt bezdarbnieku konkurētspēju darba tirgū			
		2.3.2.8. ESF darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.1.1.specifiskā atbalsta mērķa "Paaugstināt bezdarbnieku kvalifikāciju un prasmes atbilstoši darba tirgus pieprasījumam" pasākuma "Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi" kurss "Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības) (56 akad. st.)" Veicināt bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspēju darba tirgū	Rezultatīvais rādītājs atsevišķi kursam "Valsts valodas prasmju attīstīšanas (praktiskās nodarbības)" netiek noteikts, pakalpojums tiek nodrošināts atbilstoši pieprasījumam.	LM	NVA
2.3.3.	Valsts valodas prasmes vērtēšanas procesa nodrošinājums Latvijā un diasporā, t.sk. digitālajā vidē.	2.3.3.1. Valsts valodas prasmes pārbaūžu nodrošināšana Latvijā un ārpus tās, t.sk. diasporā Nodrošinātas valsts valodas prasmes pārbaudes (VVPP) profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai, Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai Latvijā un ārpus Latvijas, tai skaitā, diasporas pārstāvjiem. Ik gadu sagatavots un VISC mājaslapā publiskots pārskats par VVPP rezultātiem un VVPP kārtotājiem dažādos aspektos.	VVPP 4000 personām gadā.	IZM	VISC

		2.3.3.2. Izstrādāt mācību plānus, programmas un īstenot dažāda veida atbalsta pasākumus latviešu valodas apguvei saskaņā ar <i>Diasporas izglītības satura vadlīnijām</i> . Respektējot diasporas vajadzības un sadarbībā ar diasporas izglītības nozares pārstāvjiem, veidotas individuālas programmas un to īstenošanai nepieciešamie atbalsta materiāli un pasākumi diasporas skolotājiem	Mācību materiāli <i>Diasporas izglītības satura vadlīniju</i> jomas „Latviešu valoda” īstenošanai dažādās vecuma grupās un valodas prasmes līmeņos: tematiskas uzdevumu kopas dažādās valodas darbībās; dažāda veida mācību uzdevumi atbilstoši individuālajām mācību programmām. Metodiskie materiāli pedagogiem diasporas izglītības vadlīniju satura ieviešanai	IZ	VIS
		2.3.3.3. Nodrošināti informatīvi un metodiski semināri latviešu valodas pieaugušo skolotājiem un diasporas izglītības jomas pārstāvjiem: par VVPP procesu; par latviešu valodas apguves īstenošanas iespējām saskaņā ar <i>Diasporas izglītības satura vadlīnijām</i> diasporas nedēļas nogales skolās, dažāda veida diasporas nometnēs u.c. izglītojošos pasākumos	4-5 semināri Latvijā un 2-3 ārvalstīs (t.sk. kāds no semināriem tiešsaistes formā)	IZM	VISC
2.4. uzdevums	Veidot stratēģisko infrastruktūru latviešu valodas digitalizācijai.				
2.4.1.	Valodas digitālo tehnoloģiju un digitālu brīvas pieejas resursu izstrāde.	2.4.2.1. Latviešu valodas nacionālā tekstu korpusa (LVK) papildināšana, pilnveide un uzturēšana, papildināšana ar jaunākajiem datiem, tehnoloģiska unifikācija	līdz 150 milj. uzturēto vārdlietojumu apjomam; funkcionāla papildināšana	IZM	LU MII (Ailab); LVA
2.4.2.	Latviešu valodas digitālo resursu nodrošinājums (korpusu attīstība) un zinātniskais darbs.	2.4.2.2. Veikta mūsdienu latviešu valodas sistēmas izpēte valodas statisko un dinamisko norišu kopsakarībā un nodrošināta valodas tehnoloģiju attīstība.	LZP VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai”” 6.5. punkta Latviešu valodas	IZM	VPP projekta iesniedzējs, LZP

			attīstība 21. gadsimtā un tās valstiskā loma 6.5.2. uzdevuma (a), (b), (e), (f) virzienam.		
		2.4.2.2. “Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcas” papildināšana un rediģēšana.	Papildināta “Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca”.	IZM	LU LaVI, LU MII
		2.4.2.3. Latviešu priekšvārdu vēsturiskās vārdnīcas izstrāde.	Izstrādāts elektroniskas “Vēsturiskās latviešu personvārdu vārdnīcas” prospekts	IZM	LU LaVI, LU MII
		2.4.2.4. Latviešu aizgūtās leksikas digitalizācija un pētniecības teorētiskā modeļa pilnveide.	1)Starptautiska konference par valodu kontaktiem 2023. gadā 2)Kolektīva monogrāfija par valodu kontaktiem, kā arī interneta portāls ar datubāzi "Aizguvumi latviešu valodā"	IZM	VeA
2.4.3.	Korpuslingvistikas pamatprasmju attīstīšana dažādām mērķa grupām un prasmju pilnveides, specializācijas pasākumi.	2.4.3.1. Latviešu valodas apguvēju korpusi Latviešu valodas apguvēju korpus (apakškorpusi: valsts valodas prasmes pārbaudes darbu, studentu, vidusskolēnu domrakstu), korpusa datos balstīti mācību materiāli un pašnovērtējuma / pašpārbaudes platforma.	Latviešu valodas apguvēju korpus, tiešsaistes mācību platforma. Platforma korpusa papildināšanai.	IZM	LU MII, LiepU, RTA
		2.4.3.2. Latviešu valodas mašīnlasāmo vārdnīcu attīstīšana: Tēzaurs.lv, MLVV, WordNet Precizēti, pilnveidoti un papildināti latviešu valodas vārdnīcu mašīnlasāmie dati, integrēti ar latviešu valodas skaitļojamās morfoloģiskās analīzes sistēmu, pievienoti formalizēti saistītie dati (WordNet, FrameNet).	Skaidrojošā vārdnīca Tezaurs.lv papildināta ar vidēji 10000 šķirķļiem gadā; papildināta un pilnveidota Mūsdienu latviešu valodas vārdnīcas versija; latviešu valodas leksiskās ontoloģijas WordNet pilotversija (~5000 sinonīmu kopas un to savstarpējās semantiskās attiecības).	IZM	LU MII, LU LaVI
		2.4.3.3. Latviešu valodas runas atpazīšana un sintēze medicīnas lietojumiem Automatizēta medicīnisko aprakstu (vizuālās diagnostikas un epikrīžu) transkribēšanas platforma.	Medicīnas terminu mašīnlasāma izrunas vārdnīca, medicīnisko aprakstu runas korpus, medicīnas nozarei pielāgoti akustiskie un valodas modeļi, transkribēšanas platformas prototips.	IZM	LU MII, RAKUS
		2.4.3.4. Vienota vārdnīcu platforma:	Brīvi pieejama mašīnlasāmu vārdnīcu	IZM	LU MII

		integrēta mašīnlasāmu latviešu valodas vārdnīcu izstrādes, rediģēšanas un pārlūkošanas platforma.	(leksisko datubāzu) izstrādes platforma, ko veido šķirkļu rediģēšanas moduļi un šķirkļu meklēšanas un pārlūkošanas moduļi, kā arī vienota datubāze, kuru iespējams integrēt ar citiem latviešu valodas resursiem un apstrādes rīkiem.		
		2.4.3.5. Korpusa uzturēšana un zinātniskais darbs ar korpusu Pēc pieprasījumiem sniedz atbalstu korpusu uzturēšanā	Atbalsts sniegts 100 % apmērā	IZM	Augstskolas, LU MII, VVC
3. Rīcības virziens SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA un ATBILDĪBA					
Politikas rezultāti	[3] Latviešu valodas lietojuma vides paplašināšanās				
Rezultatīvie rādītāji	<p>[3.1.] Sabiedrībai sniegta mutvārdu, elektroniskas un klātienes konsultācijas, t.sk. latgaliešu rakstu valodas un lībiešu valodas jautājumos (skaits) (2020.g. 15 000 → 2024.g. 17 000)</p> <p>[3.2.] 15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem/zemiem mācību sasniegumiem lasīšanā (2018.g. 4,8/22,4% → 2024.g. 6/20%); Palielinājusies Latvijas skolu iesaiste lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu un jauniešu žūrija” (2020.g. 192 skolas → 2024.g. 210 skolas)</p> <p>[3.3.] Pieejami informatīvi izglītojoši videomateriāli par latviešu valodas attīstību un valsts valodas funkcionēšanu (2020.g. → 2024.g. 3 materiāli)</p> <p>[3.4.] Izveidota digitāla platforma “Latvijas pagastu izlokšņu karte” – elektroniska izlokšņu datubāze (skaits) (rezultāts plānots 2027.gadā)</p> <p>[3.5.] Diasporas skolās iesaistījušies bērni (īpatsvars, kuri apmeklē latviešu skolu) (2019.g. 12% → 2024.g. 13%)</p> <p>[3.6.] Latvieši, kuri publiskajā vidē izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu (2019.g. 92% → 2024.g. 92%)</p> <p>[3.7.] Cittautieši, kuri publiskajā vidē izmanto latviešu vai galvenokārt latviešu valodu (2019.g. 39% → 2024.g. 40%)</p> <p>[3.8.] Īstenots ikgadējs projektu konkurss latviešu valodas prestiža celšanai un jauniešu līdziesaistei kvalitatīvas vides veidošanā publiskajā telpā un sociālajos medijos. (2020.g. → 2024.g. 1 konkurss)</p>				
3.1. uzdevums	Nodrošināt iespēju ikvienam pilnveidot latviešu valodas prasmi.				
3.1.1.	Valodas konsultāciju sniegšana sabiedrībai.	3.1.1.1. Valodas konsultāciju sniegšana sabiedrībai valsts un pašvaldību iestāžu, juridisko un privātpersonu konsultēšana par latviešu valodas lietojuma jautājumiem, citvalodu personvārdu atveide un identifikācija, lingvistisko atzinumu sniegšana	pēc sabiedrības pieprasījuma (15000 līdz 20000 mutvārdu, elektronisko un klātienes konsultāciju)	IZM	LVA
		3.1.1.2. datubāzes "Valodas	~50–60 jaunu vienību gadā datubāzē;	IZM	LVA

		konsultācijas" un "Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā" regulāra papildināšana	jaunāko personvārdu atveides ieteikumu iestrāde		
		3.1.1.3. sadarbība ar valodas konsultāciju dienestiem citās valstīs	1 seminārs	IZM	LVA
3.1.2.	Rosināt daudzveidīgu komunikāciju un noturīgu interesi sabiedrībā par latviešu valodas attīstību.	3.1.2.1. populārzinātnisku rakstu krājums "Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi" u.c. izdevumi par valodas prakses jautājumiem	1 populārzinātnisku rakstu krājums (~500 eks.) gadā 1 izdevums par valodas jautājumiem	IZM	LVA
		3.1.2.2. pētījumu par valodas vai valodas apguves jautājumiem tulkošana latviešu valodā	1 izdevums	IZM	LVA
		3.1.2.3. vārdnīcu (speciālo u.c.) izstrāde	1 izdevums (uzvārdu vārdnīca)	IZM	LVA
3.2. uzdevums	Radoši attīstīt un izkopt latviešu valodu ar literatūras un mākslas līdzekļiem.				
3.2.1.	Valsts lasīšanas veicināšanas programmas	1) "Bērnu jauniešu un vecāku žūrija" (BJVŽ); 2) "Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība" (SkaLas); 3) "Grāmatu starts" (GS).	Trīs programmas ik gadu	KM	IZM
3.3. uzdevums	Uzturēt institūciju līdzdalību un attīstīt sadarbību valsts valodas jomas pārvaldībā.				
3.3.1.	Valsts valodas likuma un uz tā pamata izdoto normatīvo aktu pilnvērtīga izpilde un kontrole.	3.3.1.1. <i>Valsts valodas lietošanu reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanas pārbaudžu veikšana un administratīvā pārkāpuma lietu izskatīšana.</i> Izstrādāti nepieciešamo normatīvo aktu projekti, stiprināts valsts valodas juridiskais statuss	Pārskatīti un aktualizēti 14 uz Valsts valodas likuma pamata izdoti MK noteikumi (vidēji 2 - 3 MK noteikumi gadā)	TM	IZM, IeM, LM, KM, VVC
		3.3.1.2. Veiktas pārbaudes un izskatītas administratīvā pārkāpuma lietas par izdarītiem valsts valodas lietošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasību pārkāpumiem	Veikto pārbaudžu skaits - 3360 ik gadu Uzraudzības rezultātā administratīvo pārkāpumu īpatsvars nepārsniedz 15% no veikto pārbaudžu skaita gadā	TM	VVC
		3.3.1.3. <i>Valsts un pašvaldību iestāžu, juridisko un privātpersonu konsultēšana</i>	Attālināti sniegto konsultāciju skaits – 1350 ik gadu	TM	VVC

		<p><i>par valsts valodas lietošanu</i> <i>reglamentējošo normatīvo aktu prasībām</i> Veikti pasākumi ar mērķi skaidrot valsts valodas lietošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasības</p>	Organizēti 4 publiski pasākumi ik gadu.		
3.3.2.	Normatīvo dokumentu tulkošanas jautājumu risināšana Latvijas un Eiropas Savienības institūcijās.	<p>3.3.2.1. Starptautisko tiesību aktu tulkošana latviešu valodā un Latvijas Republikas tiesību aktu tulkošana ES dalībvalstu valodās Latviešu valodā iztulkoti starptautiskie tiesību akti un ES dalībvalstu valodās – Latvijas Republikas tiesību akti</p> <p>3.3.2.2. Priekšlikumu izvērtēšana kļūdu labojumiem (<i>corrigendum</i>) publicētajos Eiropas Savienības tiesību aktos; konsultāciju sniegšana ES iestāžu tulkošanas dienestiem un atzinumu sniegšana par ES tiesību aktu projektiem terminoloģijas jomā. Pēc pieprasījuma sniedz atzinumus par ierosinājumiem Eiropas Savienības dokumentu un to projektu tulkojumos konstatēto būtisko kļūdu labojumiem</p> <p>3.3.2.3. ES tulkošanas jautājumiem veltīto ikgadējo konferenču organizēšana Katru gadu sadarbībā ar Ārlietu ministriju un Eiropas Komisijas Tulkošanas ģenerāldirektorāta Latviešu valodas departamentu tiek organizēta konference “Latviešu valoda Eiropas Savienībā”.</p>	<p>Iztulkoto standarta lpp. skaits - 10 500 ik gadu.</p> <p>Atzinumi sniegti 100 % apjomā.</p> <p>Konferenču skaits – 1 ik gadu.</p>	<p>TM</p> <p>ĀM</p> <p>TM</p>	<p>VVC</p> <p>VVC, nozaru ministrijas</p> <p>VVC</p>
3.3.3.	Vietvārdu standartizācija.	3.3.3.1. Turpināt elektroniska Latvijas lielo dabas objektu oficiālo vietvārdu kataloga sagatavošanu atbilstoši karšu mērogam 1:250 000 un karšu mērogam 1:50 000 (ja tiks saņemti oficiālo vietvārdu piešķiršanai nepieciešamie	Atbilstoši no Valsts valodas centra saņemtajiem atziniem	AiM	LĢIA

		atzinumi no Valsts valodas centra). Nodrošināta valsts pārvaldes, pašvaldību un plašas sabiedrības informēšana par LĢIA piešķirtajiem oficiālajiem vietvārdiem, tā sekmējot to ieviešanu lietošanā			
		3.3.3.2. Turpināt piedalīties vietvārdu jomu ietekmējošo vai vietvārdu datus saturošo valsts normatīvo aktu vai to grozījumu sagatavošanā, t.sk. Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijas organizētajā darba grupā par ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru. Uzlabota normatīvo aktu bāze vietvārdu standartizācijai, precizēts konkrētu dabas objektu nosaukumu lietojums un pieraksta forma normatīvajos aktos, kuri satur vietvārdu sarakstus	Atbilstoši valsts normatīvo aktu vai to grozījumu sagatavošanas plāniem	AiM	LĢIA VVC LU LaVI
		3.3.3.3. Turpināt Latvijas Vietvārdu datubāzes un tās publiskās versijas uzturēšanu un attīstīšanu. Vietvārdu datubāzes funkcionalitātes uzlabojums, palielinot tajā esošās informācijas kvalitāti un apjomu atbilstoši karšu un ģeotelpisko datu sagatavošanas vajadzībām	Izstrādāta un ieviesta jauna, pilnīgāka elektroniskās Vietvārdu datubāzes lietotne. Atbilstoši konkrētā gada karšu un ģeotelpisko datu sagatavošanas plāniem	AiM	LĢIA
		3.3.3.4. Turpināt īstenot Latvijas pārstāvību ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupā (<i>United Nations Group of Experts on Geographical Names - UNGEGN</i>) Nodrošināta Latvijas pārstāvība ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupas (UNGEKN) sesiju un starpsesiju darbā, UNGEGN Baltijas nodaļas aktivitātēs un iespēju robežās -	Nodrošināta Latvijas pārstāvība UNGEGN 2. un 3. sesijā un UNGEGN Baltijas nodaļas 22., 23. 24. sanāksmē, līdzdalība tematiskajās darba grupās	AiM	LĢIA, LU LaVI VVC

		tematiskajās darba grupās, tādējādi piedaloties ANO rekomendāciju izstrādē šai jomā, kā arī sekojot līdzi un izplatot informāciju par ģeogrāfisko nosaukumu standartizācijas aktualitātēm pasaulē un Latvijā			
		3.3.3.5. Latvijas vietvārdu praktiskā standartizācija, ietverot arī tās zinātniskā un praktiskā nodrošinājuma būtisku attīstību Izglītojošs un izskaidrojošs darbs ar sabiedrību, pasākumi, raksti, grāmatas u.c.	Vietvārdu sadaļas uzturēšana LĢIA mājaslapā	AiM	LĢIA
		3.3.3.6. Vietvārdu standartizācijas nacionālās terminoloģijas izstrāde Latviskot un papildināt ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupas (UNGEGN) izstrādāto un aprobēto terminoloģiju	Sagatavota, prezentēta, elektroniski publicēta nacionālā vietvārdu standartizācijas terminu vārdnīca angļu un latviešu valodā, kā pamatu izmantojot UNGEGN publikāciju <i>Glossary of terms for the standardization of geographical names</i> ".	TM	AiM, LĢIA, LZA TK LU LaVI
		3.3.3.7. Citvalstu redaktoriem adresētu vadlīniju izstrāde Latvijas vietvārdu pareizai lietošanai <i>Toponymic guidelines</i> – tiek izstrādātas, izmantojot UNGEGN aprobētus paraugus, piemēram, <i>Toponymic Guidelines of Estonia</i>	<i>Toponymic Guidelines of Latvia</i> - sagatavots angļu un latviešu valodā, prezentēts UNGEG, publicēts elektroniski	TM	AiM, LĢIA, VVC LU LaVI
		3.3.3.8. Vietvārdu katalogu un vārdnīcu sagatavošana un izplatīšana Ietverot kā normatīva rakstura, tā arī zinātniskus un populārus katalogus un vārdnīcas, izdevumus gan elektroniski, gan papīra formātā	LĢIA piešķirto oficiālo vietvārdu elektroniski katalogi: 1) M 1:250 000; 2) M 1:50 000	AiM	LĢIA LU LaVI
3.3.4.	Latviešu valodas pētījumu rezultātu un normu avotu pieejamība.	3.3.4.1. Latviešu valodas ekspertu komisija (LVEK) darbības atbalstīšana un nodrošināšana Katru notiek 10 sēdes, un komisijas eksperti pēc pieprasījuma	LVEK sēžu skaits: 2021. g. – 10 2022. g. – 10 2023. g. – 10	TM (VVC)	

		sniedz izvērstus skaidrojumus par dažādiem ar latviešu valodas lietojumu saistītiem jautājumiem.	(kopā 3 gados – 30); skaidrojumi pēc pieprasījuma sniegti 100% apjomā.		
		3.3.4.2. Atzinumu un konsultāciju sniegšana personām un institūcijām par oficiālo vietvārdu priekšlikumiem Katru gadu sniegti 300 atzinumi par oficiālo vietvārdu priekšlikumiem.	Sniegto atzinumu skaits: 2021. g. – 300 2022. g. – 300 2023. g. – 300	TM	AiM (LĢIA), VVC
		3.3.4.3. Latviešu valodas pētījumu rezultātu publiskošana zinātniskās konferencēs un kongresos, starptautiski recenzējamās žurnālos, rakstu krājumos, monogrāfijās, plašsaziņas līdzekļos Valsts valodas centra pārstāvji katru gadu publicē vai prezentē pētījumu rezultātus vismaz 1 zinātniskā konferencē vai kongresā, starptautiski recenzējamā žurnālā, rakstu krājumā, monogrāfijā vai plašsaziņas līdzekļos.	Publikāciju vai prezentāciju skaits: 2021. g. – 1 2022. g. – 1 2023. g. – 1	TM	IZM (Augstskolas, LVA), (VVC)
		3.3.4.4. Latviešu uzvārdu datubāzes (digitāla skaidrojoša uzziņu avota) izstrāde Latvijas kultūrvēsturisko novadu uzvārdu un to variantu kopuma kā brīvpieejas resursa izstrāde: Vidzemes, Latgales Kurzemes, Zemgales un Sēlijas uzvārdu un to variantu brīvpieejas resurss	Uzvārdu datubāzes tehnoloģiskā risinājuma izstrāde ~22 tūkst. uzvārdu šķirklju iestrāde (2021-2022); 1 lietotne (2023)	IZM	LVA, LU LaVI
3.3.5.	Valsts valodas lomas stiprināšana darba vidē	3.3.5.1. Informatīvas kampaņas par svešvalodu prasībām darba vidē un darba sludinājumos un attiecīgajām darba ņēmēju un meklētāju tiesībām	1 kampaņa ik gadu	LM	Valsts darba inspekcija, TM, VVC.
		3.3.5.2. Vadlīniju izstrāde valsts un pašvaldību iestādēm un uzņēmumiem, kā arī visām tautsaimniecības nozarēm par svešvalodu prasību izvirzīšanu darba ņēmējiem un meklētājiem. Vadlīnijas skaidrotas semināros un informatīvajās	Sākot ar 2022. gadu, ik gadu izstrādātas un publiskotas vadlīnijas vismaz 3 tautsaimniecības nozarēm un vismaz 3 valsts vai pašvaldību iestāžu un uzņēmumu darbības jomām; Vadlīnijas, sākot ar 2022. gadu,	LM	Valsts darba inspekcija, TM, VVC.

		kampaņās.	skaidrotas ik gadu 1 seminārā un popularizētas 1 informatīvajā kampaņā.		
3.4. uzdevums	Saglabāt un attīstīt Latvijas lingvistiskās vides reģionālo savdabību.				
3.4.1.	Latviešu valodas reģionālo variantu pētījumi, ģeolingvistika un digitālas Latvijas pagastu izlokšņu kartes izveide.	3.4.1.1. Valsts pētījumu programmas "Latviešu valoda" apakšprojekts "Reģionālistika" (1.1.9.apakšprojekts "Reģionālistika" – vadītāja <i>Dr. philol. Anna Vulāne</i>)	3 monogrāfijas: V.Šaudiņa „Lituānismi Lietuvas pierobežas sēliskajās izloksnēs”, L.Leikuma „Darbības vārds Dienvidlatgalē”, I.Ozola, L.Markus-Narvila „Ieskats Lejaskurzemes valodā” Latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības rīks Slāvismu datu lingvistiskā kopa Zinātniskas un populārzinātniskas publikācijas	IZM	LU LU HZF LU LaVI DU RTA LiepU
		3.4.1.2. Nodrošināta latviešu valodas dialektu pētniecība, it īpaši izlokšņu leksikas un gramatikas izpēte, kā arī sociolingvistisks skatījums uz mūsdienu izloksnēm, to dzīvotspēju un transformāciju ekstralingvistisko faktoru ietekmē, balstoties uz lauka pētījumiem un izlokšņu materiālu digitālās krātuves zinātnisko aprakstu; e-rīku un digitālo leksikogrāfisko avotu izstrāde: latviešu valodas dialektu atlanta, izlokšņu vārdnīcu izstrādes un latgaliešu rakstu valodas pareizrakstības rīka lingvistiskās daļas turpinājums, lai veidotu pamatu izlokšņu aprakstu iekļaušanai Eiropas valodu atlantā un Latvijas izlokšņu un dialektu digitālās kartes izstrādei.	VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši 6.6.1. uzdevuma priekšmetam Latvijas lingvistiskās vides reģionālās un vēsturiskās savpatības attīstība un (b) virzienam (sk. rīkojumu MK 2021. gada 7. jūlija rīkojumu Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai””)	IZM	VPP projekta iesniedzējs, LZP
3.4.2.	Pētījumi un praktiskās	3.4.2.1. Valsts pētījumu programmas	1) Latvijas vietvārdu vārdnīcas kārtējā	IZM	LU

	leksikogrāfijas attīstība onomastikā un Latvijas vietvārdu lingvistiskās datubāzes izstrāde.	<p>“Latviešu valoda” apakšprojekts "Onomastika" (1.1.5.apakšprojekts “Onomastika” – vadītāja Dr. philol. Sanda Rapa)</p>	<p>sējuma sagatavošana publicēšanai; 2) četru onomastisku monogrāfiju sagatavošana publicēšanai; 3) zinātniski raksti, referāti starptautiskās zinātniskās konferencēs, 4) vietvārdu konsultācijas; 5) darbs ar sabiedrību (vietvārdu dienas rīkošana).</p>		LU LaVI LiepU
		<p>3.4.2.2. Onomastisku pētījumu un publikāciju nodrošināšana</p> <p>1. Latvijas vietvārdu tezaura veidošana un publicēšana. 2. LU LaVI vietvārdu kartotēku un ekspedīciju materiālu digitalizēšana. 4. Onomastisku pētījumu (toponīmikā, antroponīmikā, ergonīmikā u. c.) izstrāde. 5. Jaunāko tendenču latviešu antroponīnijā izpēte (jaundzimušo personvārdu izvēle, personvārdu maiņa u. c.). 6. Socioonomastikas attīstīšana. 7. Praktiskā toponīmika.</p>	<p>1. “Latvijas vietvārdu vārdnīcas” turpinājumsējumu publicēšana. 2. Kultūrvēsturiski un valodnieciski vērtīgu vietvārdu saraksta sagatavošanas metodika un paraugs konkrētai teritorijai. 3. Uzsākta Latvijas vēsturisko mājvārdu digitālās kartes veidošana.</p>	IZM	LU LaVI, LU MII, LiepU
		<p>3.4.2.3. Latvijas vietvārdu lingvistiskā datubāze: izveidot Latvijas vietvārdu lingvistisko un vēsturisko vietvārdu datubāzi, kas nepieciešama gan pētījumiem, gan vietvārdu standartizācijai, gan interesentiem</p>	<p>LZP VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 “Par valsts pētījumu programmu “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai”” 6.6. punktam Latvijas lingvistiskā daudzveidība un Latvijas lingvistiskās vides reģionālās un vēsturiskās savpatības attīstība un 6.6.1. uzdevuma priekšmetam (c) virzienam vietvārdu sistēmas un vietējā</p>	IZM	LU LaVI, LU MII, LZP

			lietojuma tradīcijas novados, Latvijas lingvistisko un vēsturisko vietvārdu datubāzes pilnveide.		
3.4.3.	Pētījumi sociolingvistikā un urbānistikā.	Regulārs Latvijas iedzīvotāju lingvistisko ieradumu, attieksmju un pārlicību, arī labbūtības (lingvistiskās apmierinātības, labsajūtas) monitorings dažādās publiskās saziņas situācijās (valsts iestādēs, privātos uzņēmumos, tīmeklī, pilsētas ielās). Pētījums par latviešu valodas nozīmi un funkcionalitāti salīdzinājumā ar citām Latvijā lietotajām valodām.	LZP VPP projektu konkursā iesniegts, atbalstīts un īstenots vismaz viens projekts atbilstoši MK 2021. gada 7. jūlija rīkojuma Nr. 475 "Par valsts pētījumu programmu "Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai"" 6.5. punkta Latviešu valodas attīstība 21. gadsimtā un tās valstiskā loma 6.5.1. uzdevuma priekšmetam - mūsdienu latviešu valodas attīstības un lietojuma izpēte.	IZM	VPP projekta iesniedzējs, LZP
3.5. uzdevums	Veidot mērķtiecīgu saziņu ar sabiedrību par valodas lietojuma jautājumiem, iesaistīt jauniešus lingvistiskās vides veidošanā un latviešu valodas prestiža stiprināšanā.				
3.5.1.	Informatīvi izglītojošu un sociāli aktuālu, iesaistošu pasākumu organizēšana latviešu valodas kvalitātes, lietojuma un apguves sekmēšanai, kā arī pozitīvas lingvistiskās attieksmes veidošanai	3.5.1.1. Starptautiskās Dzimtās valodas dienas ikgadējs pasākums	ikgadējais skolēnu radošo darbu konkurss 1 konkurss, 1 izdevums	IZM	LVA
			pasākums skolēniem un jauniešiem	IZM	LVA
			radiolasījumi par valodas vai citiem jautājumiem – katru gadu 1 radošo darbu konkursa labāko darbu fragmentu lasījums, grāmatu par valodas jautājumiem fragmentu lasījumi u.tml.	IZM	LVA
		3.5.1.2. Eiropas Valodas dienas ikgadējie pasākumi	pasākumu kopums	IZM	LVA, sadarbībā ar dažādām valsts institūcijām. NVO
		3.5.1.3. Valsts valodas dienas ikgadējie pasākumi	pasākumu kopums	IZM	LVA, sadarbībā ar dažādām valsts institūcijām, TM, VVC, NVO
		3.5.1.4. Reklāmkampanjas sociālajos	diskusiju cikli par dažādiem valodas	IZM	LVA

		tīklos un plašsaziņas līdzekļos ar mērķi sabiedrību rosināt lietot latviešu valodu un rūpēties par valodas kvalitāti	jautājumiem – 1 pasākumu cikls gadā vai divos gados; interaktīvas e-akcijas sabiedrības iesaistei		
3.5.2.	Pilsoniskās aktivitātes kvalitatīvas valsts valodas vides veidošanā publiskajā telpā un medijos.	3.5.2.1. Akciju organizēšana, iesaistot sabiedrību valsts valodas politikas īstenošanā Nodrošināta akciju "Latviešu valodai draudzīga vide" un "Latviešu valodas kvalitāte periodiskajā presē" norise	Akciju skaits: 2021. g. - 2 2022. g. - 2 2023. g. - 2	TM	VVC, KM; nozares NVO
		3.5.2.2. Sabiedrisko (brīvprātīgo) palīgu iesaiste, attīstot pilsonisku aktivitāti valsts valodas vides veidošanā Sekmēta un veicināta sabiedrisko (brīvprātīgo) palīgu aktivitāte	Piesaistīto brīvprātīgo skaita pieaugums: 2021. g. – 10 % 2022. g. – 10 % 2023. g. – 10 %	TM	VVC
		3.5.2.3. Mobilās lietotnes "Valodas draugs" uzturēšana un administrēšana Nodrošināta mobilās lietotnes "Valodas draugs" uzturēšana un administrēšana	Saņemto un izskatīto ziņojumu skaits – 350 ik gadu.	TM	VVC
		3.5.2.4. Īstenots ikgadējs projektu konkurss latviešu valodas prestiža celšanai un jauniešu līdziesaistei kvalitatīvas vides veidošanā publiskajā telpā un sociālajos medijos.	1 projektu konkurss gadā	IZM	LVA
		3.5.2.5. Ikgadējās "Mediju brokastis" kvalitatīvas valodas vides veidošanai (pasākumu cikls – skaits)	1 ik gadu	IZM	LVA, KM, VVC
		3.5.2.6. Ikgadējā Vietvārdu diena un akcija "Apvidvārdu talka" Organizēta "Vietvārdu diena" kādā no Latvijas pagastiem, turpināta 2017. gadā izveidotās vietvārdu vākšanas pūlpakalpes vietnes "Tautas vietvārdu datubāze" (https://vietvardi.lv/talka/) popularizēšana un papildināšana	1. "Vietvārdu diena kā pozitīvas lingvistiskās attieksmes pret vietvārdu vietējām formām veicinātāja. 2. Apvidvārdu vākšanas pūlpakalpes vietnes "Apvidvārdu talka" izstrādāšana un apvidvārdu talkas akcija.	IZM	1. LU LaVI, LU MII, LĢIA 2. LU LaVI, LU MII

IV Ietekmes novērtējums uz valsts un pašvaldību budžetu

1. Kopsavilkums par plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamo valsts un pašvaldību budžeta finansējumu⁴

Ministrijām un citām atbildīgajām institūcijām plānā paredzēto pasākumu īstenošanu 2021. gadā nodrošināt piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros. Jautājums par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu plānā paredzēto pasākumu īstenošanai 2022. gadā un turpmāk skatāms Ministru kabinetā gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojekta sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem priekšlikumiem prioritārajiem pasākumiem atbilstoši valsts budžeta finansiālajām iespējām.

---

⁴ Kopsavilkums par plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamo valsts un pašvaldību budžeta finansējumu tiks precizēts plāna izstrādes gaitā.

2. Detalizēts aprēķins Plānā iekļauto uzdevumu īstenošanai nepieciešamajam papildu finansējumam

Izglītības un zinātnes ministre

A.Muižniece